

OMAVALVONTA

Terveydensuojelulaki (763/1994) velvoittaa toiminnanharjoittajaa tunnistamaan toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskitekijät. Riskien tunnistamisella on ennaltaehkäisevä vaikutus terveyshaittojen syntymiseen. Toiminnanharjoittajalta edellytetään säännöllistä omavalvontaa ja toimintatapoja terveysriskin hallitsemiseksi.

Terveydensuojeluviranomainen valvoo ilmoitusvelvollisten toimintojen terveydellisiin olosuhteisiin vaikuttavia tekijöitä. Viranomainen arvioi omavalvonnan toimivuutta ja miten toiminnanharjoittaja täyttää huolehtimisvelvollisuutensa.

Toiminnanharjoittajaa voidaan pyytää esittämään, miten toimintaan vaikuttavat riskit on tunnistettu, miten niiden vakavuus on arvioitu ja mitä riskien hallintakeinoja toiminnanharjoittaja on ottanut käyttöönsä.

Suosittelavaa on laatia kirjallinen omavalvontasuunnitelma, jotta se on kaikkien luettavissa, käytettävissä ja hyödynnettävissä toiminnan ylläpitämisessä sekä kehittämisessä. Kirjallinen omavalvontasuunnitelma on hyvä työkalu esim. henkilökunnan perehdyttämisestä varten.

Omavalvontaan sisältyy terveydellisiin olosuhteisiin liittyvien ilmoitusten ja toimenpiteiden kirjaaminen ja dokumenttien säilyttäminen. Kirjaaminen on myös omavalvonnan kehittämisen edellytys.

Toimivalla omavalvonnalla voidaan ehkäistä terveyshaittoja havaitsemalla puutteita sisäympäristössä ja toimintatavoissa ja korjaamalla oma-aloitteisesti havaitut puutteet.

Ilmoitusvelvolliset toiminnot

- ❖ päiväkodit, kerhot, sisäleikkipaikat ja nuorisotilat
- ❖ koulut ja oppilaitokset
- ❖ sosiaalihuollon toimintayksiköt
- ❖ vastaanottokeskukset
- ❖ kauneushoitolat ja muu ihon käsittely
- ❖ tatuointi- ja lävistysliikkeet
- ❖ solariumliikkeet
- ❖ majoitusliikkeet
- ❖ liikuntatilat ja kuntosalit
- ❖ yleiset saunat
- ❖ uimahallit ja muut yleiset uima-alustilat
- ❖ uimarannat

- 1 TUNNISTA**
toimintaan liittyvät riskit
- 2 SEURAA**
niihin vaikuttavia tekijöitä
- 3 ESTÄ**
terveyshaittojen syntyminen

OMAVALVONTA VOI KOOSTUA ESIMERKIKSI SEURAAVISTA AIHEALUEISTA

1. Toiminta

- Toiminnan kuvaus ja tilat
 - Tiloissa tarjottava toiminta/palvelu
 - Toiminta-ajat
 - Henkilömäärät
 - WC- ja vesipisteiden määrät
 - Siivous- ja pyykkihuolto
 - Toiminnassa käytettävät laitteet
 - Työvälineiden sterilointi
 - Työvälineiden ja pintojen desinfiointi
- Tilojen terveydelliset olosuhteet
 - Fysikaaliset: ilmanvaihto, lämpö olot, melu, valaistus
 - Kemialliset ja biologiset: rakenteiden ja toiminnan aiheuttamat kemialliset vaikutukset sisäilmaan, sisäilman hiukkasmaiset epäpuhtaudet

2. Toiminnan riskitekijät

- Sijainti ja ympäristö
- Toiminnot, joihin sisältyy terveysriski
- Herkät väestö- ja riskiryhmät
- Toiminnassa ja tiloissa tapahtuvat muutokset
- Huoneiston korjaustarpeet
- Pintojen ja tilojen helposti puhtaana pidettävyys
- Haittaeläimet

3. Riskitekijöiden ennaltaehkäisy

- Ajantasainen selvitys rakennuksen kunnosta
- Ajantasaiset käyttäjäkyselyt (ml. mahdolliset sisäilmakyselyt)
- Toiminta ja tilojen riittävyys sekä soveltuvuus toimintaan nähden
- Henkilökunnan perehdytys ja ajantasaiset työ- ja toimintaohjeet
- Asiakkaiden ohjeistus
- Sidosryhmien välinen yhteistyö ja viestintä
- Tilojen ylläpito, seuranta ja dokumentointi
 - *Tilojen siisteys, järjestys ja hygieenisuus*: siivoussuunnitelma ja toteutumisen seuranta
 - *Huoltosuunnitelmat kiinteistöön ja teknisiin laitteisiin liittyen*: ilmanvaihtolaitteiden nuohous ja puhdistus, tilojen korjaukset, toiminnassa käytettävien laitteiden toimivuuden seuranta
- Sisäilmaongelmissa toimiminen ja milloin on syytä epäillä sisäilmaongelmaa
- Epidemioihin ja muihin häiriötilanteisiin varautuminen
- Haittaeläinten torjunta